

Spis treści:

Przedmowa (Krzysztof Konarzewski)

Rozdział 1. **Z dziejów szkoły** (Irena Szybiak)

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. Szkoła antyczna
- 1.3. Wczesne chrześcijaństwo wobec szkoły rzymskiej
- 1.4. Szkoła w wiekach średnich: od patronatu świeckiego do monopolu kościelnego
- 1.5. Szkoła w dobie humanizmu: złamanie i odrodzenie monopolu kościelnego
- 1.6. U progu oświecenia: XVII-wieczna krytyka istniejącej szkoły
- 1.7. Powstanie szkół użytecznych: rycerskich i realnych
- 1.8. Państwo a szkoła: oświeceniowe reformy szkolne
- 1.9. Szkoła polska w okresie oświecenia
- 1.10. Zwiastuny demokratycznego ustawodawstwa szkolnego w okresie Wielkiej Rewolucji Francuskiej
- 1.11. Szkoła w okresie rozwoju kapitalizmu: pogłębianie się przedziału między szkołą ludową a szkołą dla elity
- 1.12. Szkoła a państwo w XIX wieku
- 1.13. Szkoła na ziemiach polskich pod zaborami
- 1.14. Szkoła a rozwój myśli pedagogicznej na przełomie XIX i XX wieku
- 1.15. Podsumowanie

Rozdział 2. **Szkoła w społeczeństwie** (Jan Szczepański)

- 2.1. Definicje społeczeństwa
- 2.2. Miejsce szkoły w społeczeństwie
- 2.3. Społeczny sens tworzenia szkół
- 2.4. Szkoła wśród instytucji socjalizacyjnych
- 2.5. Wpływ społeczeństwa na relacje między nauczycielem i uczniem
- 2.6. Szkoła i gospodarka
- 2.7. Szkoła i klasy społeczne
- 2.8. Szkoła w kulturze narodowej
- 2.9. Szkoła a polityka
- 2.10. Szkoła a badania naukowe
- 2.11. Szkoła i oświata permanentna
- 2.12. Szkoła w społeczności lokalnej
- 2.13. Szkoła i dezorganizacja społeczeństwa
- 2.14. Dezorganizacja szkolnictwa i jego reformy

Rozdział 3. **Oświata polska po roku 1989** (Krzysztof Konarzewski)

- 3.1. Oświata w Polsce Ludowej
- 3.2. Oświata w piętnastolecu III Rzeczypospolitej

Rozdział 4. **Uczeń** (Krzysztof Konarzewski)

- 4.1. Pojęcie sytuacji
- 4.2. Wymiary subiektywnego środowiska szkolnego
- 4.3. Cechy ucznia
 - 4.3.1. Płeć
 - 4.3.2. Pochodzenie społeczne
 - 4.3.3. Inteligencja
 - 4.3.4. Język
 - 4.3.5. System wartości
- 4.3.6. Podsumowanie
- 4.4. Cechy szkoły
 - 4.4.1. Prestiż szkoły
 - 4.4.2. Właściwości szkoły i oddziały klasowego
 - 4.4.3. Struktura oddziały klasowego
 - 4.4.4. Klimat oddziały klasowego
 - 4.4.5. Trzy środowiska klasowe
- 4.4.6. Podsumowanie

Rozdział 5. **Nauczyciel** (Krzysztof Konarzewski)

- 5.1. Pojęcie roli społecznej
- 5.2. Osobliwości roli nauczyciela

- 5.2.1. Niejasność roli
- 5.2.2. Niespójność roli
- 5.2.3. Psychologiczna trudność roli
- 5.2.4. Niezgodność roli z innymi rolami
- 5.3. Reakcje nauczycieli na dylematy swojej roli
- 5.3.1. Jak nauczyciele reagują na niejasność kryteriów zawodowego mistrzostwa
- 5.3.2. Reakcje nauczycieli na niespójność oczekiwań
- 5.3.3. Reakcja na psychologiczną trudność roli
- 5.3.4. Reakcja na niezgodność roli nauczyciela z innymi rolami społecznymi

Rozdział 6. **Program szkolny** (Krzysztof Konarzewski)

- 6.1. Pojęcie programu szkolnego
- 6.2. Miejsce programu szkolnego w systemie oświaty
- 6.3. Funkcje programu szkolnego
- 6.4. Zakres programu szkolnego
- 6.5. Zasady selekcji treści kształcenia
- 6.5.1. Pytanie Deweya
- 6.5.2. Pytanie Spencera
- 6.6. Struktura programu szkolnego
- 6.6.1. Separacja treści
- 6.6.2. Porządek czasowy
- 6.6.3. Niewidzialna pedagogia
- 6.6.4. Integracja wiedzy
- 6.7. Implikacje praktyczne
- 6.8. Budowa jednostki szkolnego programu kształcenia
- 6.8.1. Cele jako oczekiwane osiągnięcia uczniów
- 6.8.2. Materiał jako przedmiot aktywności uczniów
- 6.8.3. Porządek czasowy
- 6.8.4. Wymagania

Indeks osób

Indeks rzeczowy